

Vragen en opdrachten bij “Het Stadskanaalster achterhuis”

1. Het huisje van Willem Drenth en zijn vrouw Hindertje Drenth – van der Sluis lag aan de Kromme Wijk. Sindsdien is de omgeving helemaal veranderd. Het huisje staat er allang niet meer. Het adres waar het huisje stond is nu: De Vloevelden1, Stadskanaal. Zoek op hoe de situatie daar nu is.
2. a. Het huisje lag op een gunstige plek om zoveel mensen zo lang bijna ongemerkt onderdak te bieden. Waarom? Kies het meest juiste antwoord:
  - omdat er bijna nooit iemand langs kwam
  - omdat het op een afgelegen plek lag
  - omdat het huisje niet opviel in het landschap
  - omdat het in een gebied lag waar makkelijk aan eten te komen was.b. Toch zorgde op het laatst de ligging van het huisje voor problemen. Waardoor?
  - omdat langs het huisje de weg van Stadskanaal naar Alteveer liep
  - omdat er vlakbij landverraders woonden
  - omdat het zo afgelegen lag
  - omdat de weg naar Stadskanaal moeilijk begaanbaar was.
3. Willem Drenth en zijn vrouw namen zonder er lang over na te denken de beslissing om zonder te kijken naar afkomst of achtergrond mensen in nood op te nemen in hun kleine huisje. Hoe kun je dat verklaren vanuit hun achtergrond en afkomst? Beantwoord deze vraag voor Willem en Hindertje apart. Kies in beide gevallen het meest juiste antwoord.

Willem:

  - omdat hij veel van de Joodse onderduikers kende
  - omdat hij socialist was
  - vanuit zijn christelijke levensovertuiging
  - omdat hij zich makkelijk door de mensen liet ompraten

Hindertje:

  - vanuit haar christelijke levensovertuiging
  - omdat zij precies net zo dacht als haar man
  - vanuit haar socialistische levensovertuiging
  - omdat zij zich makkelijk door de mensen liet ompraten
4. Noem een aantal praktische moeilijkheden die er waren met zoveel mensen in zo'n klein huisje. Hoe werden deze, voor zover mogelijk, opgelost?
5. Hoe kwamen de mensen in het huisje van de familie Drenth aan voldoende bonkaarten?
  - door ze te stelen
  - door iemand van de LO (Landelijke Organisatie voor Hulp aan onderduikers), die voor bonkaarten zorgde
  - door zogenaamd met de NSB (politieke partij die met de bezetters samenwerkte) samen te werken
  - door ze aan vrienden en bekenden te vragen
6. Wie zorgde ervoor dat de bonkaarten en etenswaren het huisje aan de Kromme Wijk binnenkwamen?
  - vader Drenth die er elke dag op uit trok
  - moeder Drenth die er elke dag op uit trok
  - Bennie Kosses, de onderwijzer, die er elke dag op uit trok
  - dochter Lammie Drenth, die overal naar toe reisde
7. Wie leverde de aardappelen?
  - Boer te Velde
  - collega Fokko Spielman
  - veehandelaar Brouwer
  - SD-agent Appie Nieborg

8. Met zoveel mensen zolang in een klein huisje, achteraf is het een spannend verhaal, maar verveling en onderlinge spanningen staken iedere keer weer de kop op. Wat werd er aan gedaan om dit soort problemen niet uit de hand te laten lopen? Noem in ieder geval drie dingen.
9. Is het mogelijk om in onze tijd zoveel mensen in zo'n klein huisje te verstoppert, als dat zou moeten? Waarom wel of niet?
10. Soms kwamen wel eens mensen op bezoek in het huisje, die niet mochten weten dat er onderduikers in het huisje waren. Wat was dan een van de grootste problemen?
11. Hoeveel echtparen vonden onderdak in het huisje van de fam. Drenth (afgezien van Willem en Hindertje zelf)?
12. Hoe lukte het de familie Drenth te voorkomen dat bijna niemand in Stadskanaal hen ervan zou verdenken onderduikers te verstoppert?
13. Hoe kwam Lammie aan haar baantje op het Kringhuis van de NSB aan de Hoofdkade in Stadskanaal?
14. Waarom stopte Lammie Drenth op een gegeven moment met haar baantje?
15. In het boekje wordt gesproken over Landwachters. Welke taak hadden zij en wat was in de volksmond hun bijnaam? Waarom?
16. Wie was in de bezettingstijd de meest gevreesde figuur? (Raadpleeg hiervoor het boek van Hans Onderwater *"Mobilisatie Collaboratie Liberatie"* verschenen in 1977, waarin de geschiedenis van de bezettingstijd in Stadskanaal en omgeving uitgebreid beschreven wordt.
  - SD-agent Nieborg
  - Landwachter Jan Alsema
  - NSB- Eerste Kamerlid Jacob Maarsingh
  - Burgemeester Anthonius Fransema van Onstwedde
17. Op 20 december 1942 komt Bennie Kosses als vijfde onderduiker in het huisje aan de Kromme Wijk. Welke belangrijke rol speelde hij in het huisje?
  - koerier
  - onderwijzer
  - klusjesman
  - bezorger van bonkaarten
18. Hoe kwam Bennie aan de spullen die hij daarvoor nodig had? Kruis het meest juiste antwoord aan.
  - via Fennie Drenth die materiaal uit school meenam
  - Bennie had zelf spullen meegenomen
  - door bemiddeling van meester Ockels
  - Lammie nam ze mee uit het Kringhuis van de NSB
19. Het echtpaar Bennie Kosses en Lammie Kosses – Drenth waren op 4 mei 2005 op de televisie te zien in het praatprogramma "Barend en Van Dorp" Start het programma via de link <http://www.barendenvandorp.nl/uitzendingen/uitzending-04-05-2005> Daarin vertellen ze hoe hun liefdesrelatie is ontstaan.
  - a. Wat vertellen ze hierover?
  - b. Hoeveel kinderen kreeg het echtpaar? Zoek de namen en de geboortedata op.
  - c. Waar kwam het echtpaar uiteindelijk te wonen?